

ארבע בכורות ב"בת דור"

מנואל אלום

אחת המורות הראשונות באולפן בת-דור לאמנות המחול וכמורה לבלט של להקות בת-שבע ובת-דור.

דומי רייטר-סופר מוכר לקהל שוחרי המחול בישראל בזכות שתי העבודות אשר העלה עם להקת מחול בת-דור: "בגיא צל-מות אשירה לך אהובתי" ו"שירת דבורה". שתי היצירות הללו מבר-ססות על מוטיבים תנ"כיים. הפעם מכין רייטר יצירה קבוצתית הד-נה במחזוריות שבחיי אנש כא-שר התקווה לטוהר לעולם עומי-דת. התפאורה ליצירה הוכנה ע"י האמן הישראלי היושב בלונדון -- יעקב בוסידן המוסיקה היא של אלפרד ינסון וג'ון מקייב. התאורה לכל ארבעת הריקודים הוכנה ע"י חיים תכלת.

שלושה כוריאוגרפים: מנואל אלום יליד פורטוריקה, אינסה אלכסנדרוביץ - עולה חדשה מ-ברה"מ דומי רייטר-סופר - כוריאוגרף ישראלי - מכינים בימים אלה יצירות חדשות עם להקת מחול בת-דור, שלוש מהן בבכורה עולמית. המופע החגיגי יתקיים ב-8 בפברואר בתיאטרון בת-דור בתל-אביב.

מנואל אלום יעלה ב"בת דור" שתי יצירות, אשר אחת מהן "פלומס" הקנתה לו מקום צמרת בדור החדש של הכוריאוגרפים. היצירה מבוצעת ע"י שש נשים המגלמות יונים שקטות וההופ-כות לציפורים טורפות. המוסיקה חוברת ע"י פאולין אוליברוס. יצירתו השניה של אלום תועלה ב"בת-דור" בבכורה עולמית לפי מוסיקת הפתיחה לאופירה "אש-מדאי" של יוסף טל.

אלום התחנך בשיקאגו וב-1962 הצטרף ללהקת פול סנסרדו (האח-רון ביקר פעמיים בארץ והעלה יצירות עם להקת בת-דור) והצי-טיין בה כסולן. לאחר שהעלה יצירות משלו, פנה ויצר באירופה וברחבי ארה"ב. בשנה האחרונה הופיע עם להקה משלו וזכה לבי-קורות נלהבות.

אינסה אלכסנדרוביץ, בוגרת ה-בולשוי ו"בלט מסטר" מטעם הא-קדמיה הסובייטית באודיסה, מלי-נת את יצירת הבכורה שלה בישי-ראל: "אפקים" לפי מוסיקה של יעקב גלבוץ. אינסה משמשת כ-

ארבע פעמים "בת דור"

בשבוע שעבר הופיעה להקת-המחול "בת דור" בארבע יצירות חדשות. ערב בכורה המורכב כולו מיצירות חדשות הוא מאורע יוצא-דופן, והשפע מביד על המבקר, החייב להסתפק בהערות אחרות, אף כי לפחות שניים מן היצירות החדשות שהוצגו ראיות שייכתב עליהן בהרחבה.

הערב נפתח והסתים ביצירות הכוריאוגרף האמריקאי (ממוצא פורטוריקאי) מנואל אלום, יוצר השייך לשורה הראשונה של אמני המחול מן הדור הצעיר. "פאלומאס", "היוגים", הוא מחול אשר הקנה לו שם של יוצר מחונן ומקורי כבר לפני שנים אחדות, כאשר היה עדיין אחד הרקדנים בלהקה של פול פנפרדו. "פאלומאס" הוא מחול שיש לשייך אותו למה שאפשר אולי לכנות "המחול המודרני והמסורתי". הנע במישור הפסיכולוגי-דרמאטי.

לפני הרמת המסך נשמעים קולות-נפץ, ועל רצפת הבימה מתגלות שש גשים השוכבות בשורה לרוחב הבמה כגוויות לאחר הפצצה. קולות-הנפץ מתחלפים בצלילים המזכירים את קולות-הלוואי הבלתי-ניעמים של שידורי ראדיו ממרחקים, צורמים, מתמשכים (מרי סיקה - מוסיקה? - מאת פולין אוליברוס). הרקדי ניות קמות לאיטן, בהיסוס ובכאב, פורשות כנף שמלה לבנה שקופה, רועדות וזוחלות. יוגים שבורות כנף, פגועות. לא יוגי-שלום וזהירות, הצהרתיות, אלא יוגים קורבנות המלחמה. מנואל אלום לא נתפתח ל"חיקוי וזאולוגי" של בנות-הכנף, אם כי יש במחול זה יסודות ריאליסטיים של חיבוקים ופגיעה, זחילה (האהובה מאוד על היוצר הזה) ותנועות קטנות, מהירות וחוזרות, כעוויתות זעירות.

באור שחר קר וכחלחל, בוקרו של ליל נדודים קרוע פגזים, זריחה שאינה מבשרת שינוי ואינה מעוררת תקוות, נעות הרקדניות (נירה פז, מרים זמיר, שלי שיר, דינה שמואל, מאירה בנאי ואורה דרור), ניצבות שוב שוב בעמידה נטויה גו לאחור וידיים פרושות, עמידה המעלה בזכרוני את החיל

ממלחמת האזרחים בספרד שהנציח צלם-העתונות המפורסם קאפה ממש בשנייה שבה נפגע הלוחם בכדור האויב, והוא ניצב כצלוב באוויר ונפילתו כבר מורגשת בדמותו הזקופה עדיין.

בסיום המחול מתקבצות הנשימה-היוגים לערימה כפינת הבימה השמאלית-קדמית. ללא תנועה כמעט זן מביטות אל-על אל שמי הרמייה שפצצות ההרס ניתכות מהם. זאת תמונה חזקה ביותר, ומנואל אלום יודע היטב את כוחו של השקט, של חוסר התנועה, של הקפאון, ניגודה של התנועה הדומה לשתיקה אשר המוסיקה לא תתכן בלעדיה, כמו שנאמר בשיר הפופולארי: "אהבו את זו היוגה".

יש להקות מחול בעלות אופי מובהק, שכל כור ריאוגרף הבא בשעריהן, יהיה סגנון עבודתו אשר יהיה, רואה את מחולו המבוצע בה טבוע בחותם אישיות קולקטיבית זו. לא כן להקת "בת דור". אהת מתכונתיה האופייניות היא ההסתגלות לכל יוצר, הביצוע הנאמן המבליט את יתרונותיו, ולמרבית ה"צער גם את חולשותיו, של כל יוצר.

דוכי רייטר-טופר, הכוריאוגרף הישראלי המתיר יוצר שנים רבות באנגליה ואשר זו עבודתו השלישית עם להקת "בת דור", אהוב "מילים גדולות". ביצירתו תיו הקודמות גתלה באילנות גבוהים של עלילות הניכיות, וחוששני שאירע לו מעשה אבסלום (אם להשתמש באסוציאציות מספר-הספרים).

הפעם מדובר לא בסיפור מקראי, אלא במתשבה פילוסופית מעניינת הכלולה בשיר של ילד ישראלי, שהגיע לידיו של דומי. השיר מתאר את בריאת העולם כנסיון החוזר על עצמו ליצור דורות חדשים תחת הדורות החוטאים והפסולים, עד אשר יגיע השיר לפה ותמציתי. המחול עצמו ממנו שטחי ומי בוסס על קלישאות.

הריקוד מכונה "מצבים". על הבימה ביצה מפוליאסטר, וממנה בוקעת האנושות. זהו דימוי ביי מתי מצויין (התפאורה והתלבושת של יעקב בופידו), נזירה פז היא רקדנית מעולה ובעלת אישיות בימתית מרשימה. במחול זה עליה להיות אם העולם, חזה אמנו, שמחלציה גולדה האנושות, אך היא נראית שרירית, נעריה, ואין בה מן האמהיות רחבתי המותניים, מן הרכות המלטפת.

האנושות נולדת מתוך הכדור, זאת מטאפורה, יפה ובימתית. מהכדור יוצאים עוד ועוד רקדנים וממש קשה להאמין שהיו בו תחילה. יש בכך מן הפלא החוזר של בקיעת אפרוח מביצה. מהזה שהוא חדש ובראשיתו גם באיגובאטור המכיל אלפי ביצים. אלא שבכך מסתיים העניין. מכאן ואילך שולטת

מירי זמיר ב"פאלומאס" - כוריאוגרפיה מנואל אלום, בלהקת "בת דור".

בתפקיד המרכזי הופיעה ז'נט אירדמן, והכוריאוגרף ידע לנצל את הופעתה. היא יצרה דמות מוזרה ומשכנעת של "בעלת הסיוט" הזה. יש ביצירה זו הרגשה של חזירה לתחום האישי, שאינו מובן גם לחולם עצמו, לאירועים ב"ארץ הלא נודעת", כפי שכינה ז'גמונד פרויד את הנפש ואת הבלתי-מודע.

יש לקוות שלא יהיה זה ביקורו האחרון של מנואל אלום אצלנו. הוא אמן שיש לו מה להגיד. דימויו הבימתיים מרשימים ויש בהן מן הרבי-משמעי עיות של אמנות אמיתית.

הבאנאליות, והסימטריה חוגגת את נצחונה. שורה של בני, שורה של בנות, "מסבירים להם" הבנים שוכבים על הבנות, הבנות על הבחורים וכו'. המשורר היהודי-פולני יוליאן טובים אמר פעם, שהסימטריה היא האסתטיקה של האידיאליזם.

יש במחול זה לא מעט אלימות, אך היא לא די מעניינת, לא מזועזעת ולא מפתידה.

לבחורים שבלהקה נוספו באחרונה פנים חדשות רבות (נדמה לי, שמן ה"דור הוותיק" נשאר רק אריה פליישר). זאת הופעתו הראשונה של רחמים רון, רקדן בעל יכולת וירטואוזית. נראה לי שדווקא יכולת רבה זו מפריעה לו בביצוע תפקידים הדורשים דראי מאטיות, כי הוא סיגל לעצמו מיגוון תנועה מבריק, וכאילו הוא מתבונן מהצד בהנאה, כאמן, במעשי גופו. הוא יתרום ודאי רבות ללהקה, המשועשע לרקדנים-גברים בעלי יכולת בימתית וריקודית.

אינסה אכסנדרוביץ' היא עולה חדשה מרוסיה, היא יצרה מחול למוסיקה ולטקסט של יעקב גלביץ, "אופקים ככהול וסגול" הוא ריקוד משעמם שבו מופיעות הבנות בשמלות בצבעים מהווים (תלבושות); לאה לרמן, ז'נט אירדמן היא היחידה שאינה נועלת געלי-באלט, מה שמבליט את חסרונותיה.

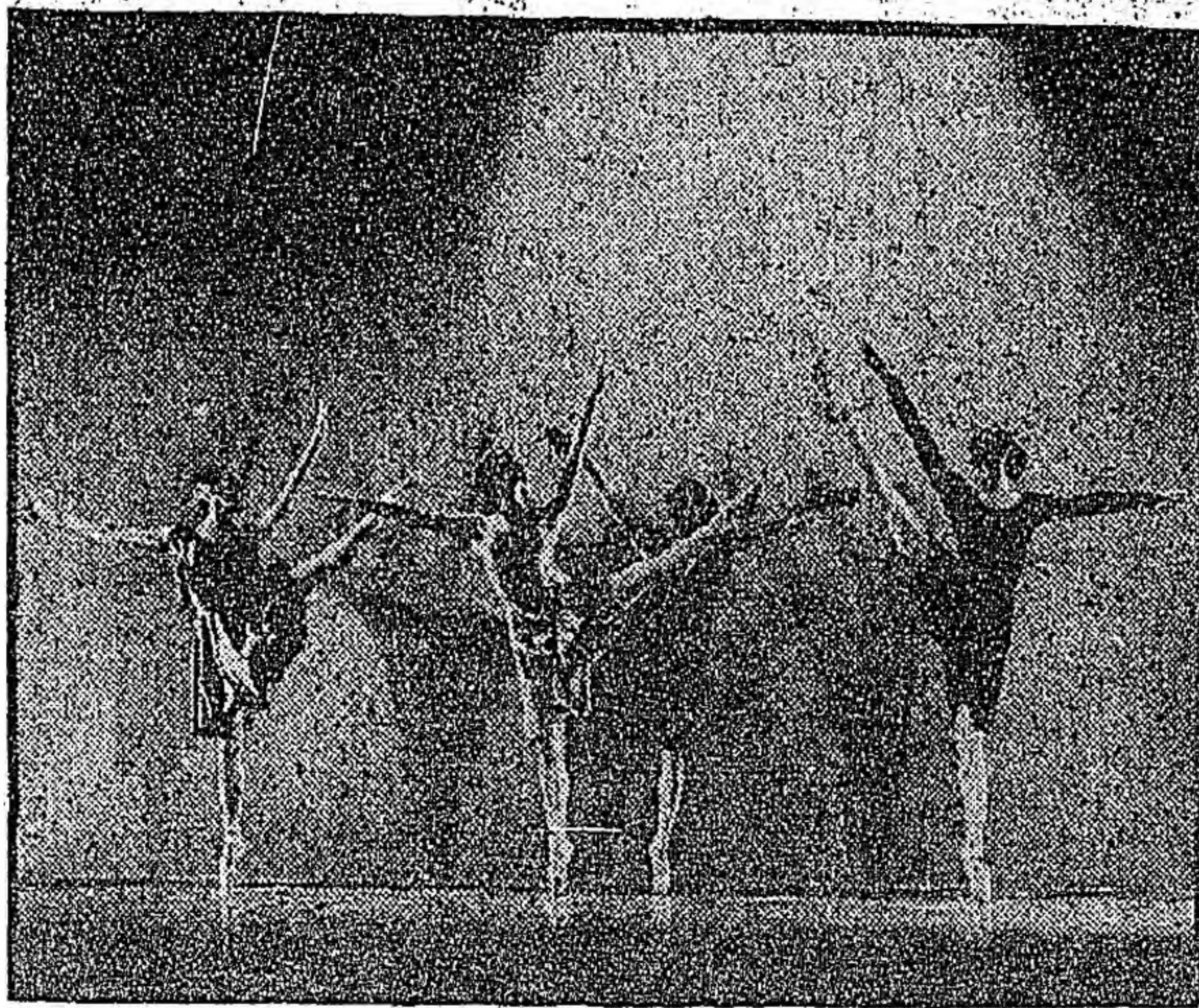
חיים הכלה, מתכנן התאורה, מחבב את הצללים ואת החשיכה. והרי תפקידה הראשוני של התאורה הוא לאפשר לצופה לראות. הניגוד בין אור לחושך הוא הבונה אווירה דראמאטית; אפלה כללית אינה תודמת לכך. אבל במחול זה לא הפריע לי ביותר האור הקלוש, כי נדמה לי שלא הפסדנו הרבה בעלטה.

"פאלומאס" הוא מחול שכבר קנה לו שם בעולם, ומנואל אלום רצה מאוד לעצבו מחדש דווקא כאן, בארץ היודעת מלחמות רבות כל-כך. יצירתו השניה בערב זה היא חדשה, ונוצרה בביקורו כאן. לצלילי מוסיקה אלקטרונית (מאוד) של יוסף טל ראינו את "הואכה", סיוט של אשה האוספת חלקי ביגוד (אם איני טועה זאת הפעם הראשונה שסורדזים ממלאים תפקיד דראמאטי כל-כך על הבימה) מכל המשתתפים, הבחורים עומדים מאחוריה על ארבע כמעשה-קונדס מרושעים והיא מחליקה ונכשלת בהם שוב ושוב, כבחלום. הסיטואציה חוזרת שוב ושוב. לעיתים יושב בים כמה מן הרקדנים על צינורות-האימוגים, ה"ברה" שבקיר הבימה האחורי, השחור כמשקופים פאסיביים, אדישים. רק לקראת הסיום מתבהר הרקע בפסטי תכלת, ונעשה שוב אפור ואטום. העיצוב הנהדר של אריק פמית זרם לא מעט ליצירת האווירה הדחוסה, האיטית, הסיטית של המחול, שרובו בנוי על הזי חילות האהובות על מנואל אלום.

ואוניברסיטת ת"א

סנסדרו, אחת מלהקות הריקוד המעניינות ביותר בגני-יורק, עד מהרה התבלט מגואל אלום ככשרון יוצא דופן. הן כרקוד והן ככוריאוגרף, וכי-גובמבר 70 הופיעה להקת סנסדרו ב-ערב שלם מיצירותיו באולם הקונצרטים של י.מ.ה.א (מעין י.מ.ק.א יהודי). בין ארבעת המחולות שבהם הופיעה הלהקה היה, "המרתף", סולו לגבר אותו ביצע אלום עצמו, והוזמן להי-פיע בו ב, מסטיבל שני העולמות" ב-ספולטו, על-פי הזמנתו של גיאן קרלו מגוטי. היצירה זכתה לשבחי כל מבקרי המחול בעתונות האמריקאית.

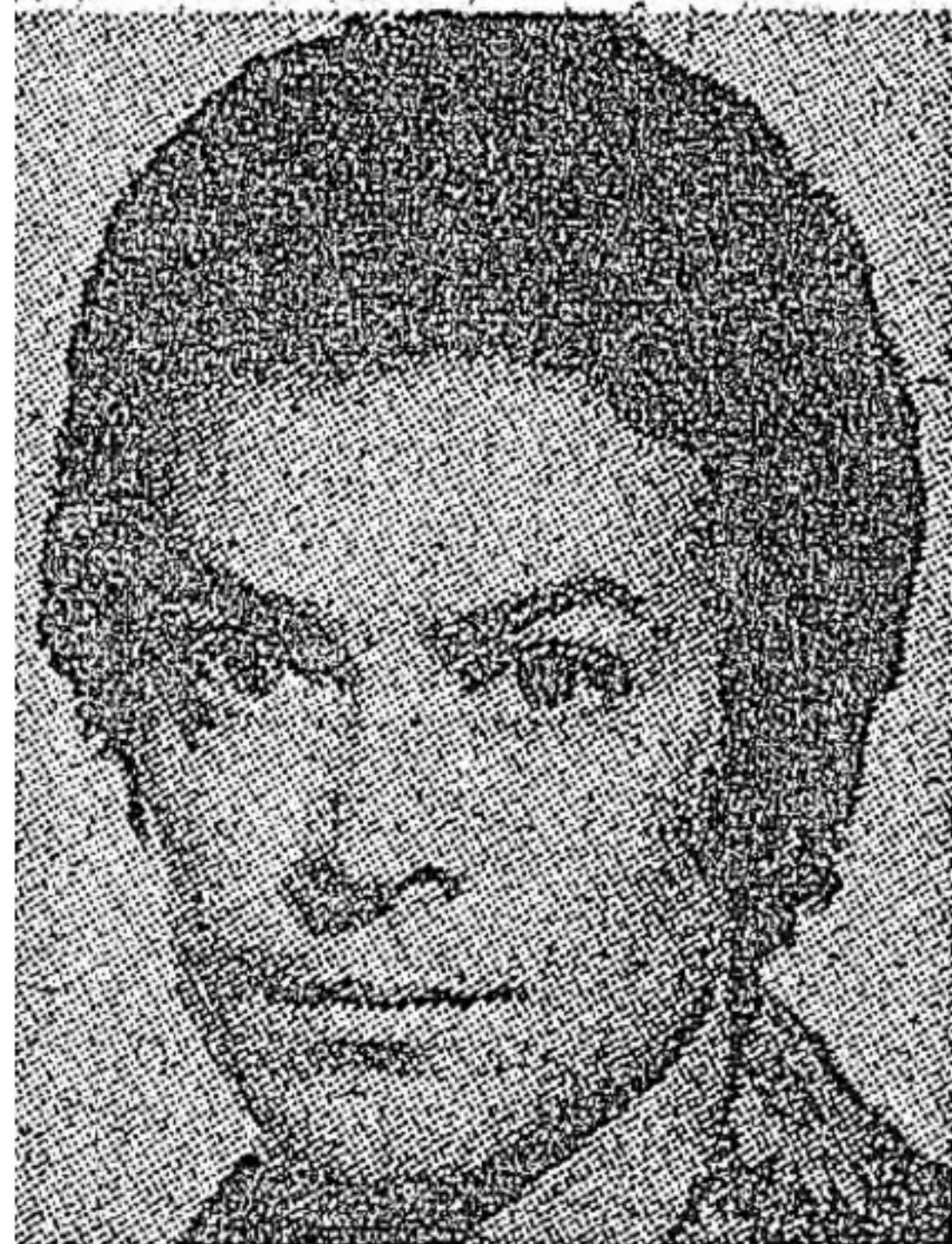
מחול אחר, "פאלומאס" (יונים, בספרדית), אף הוא זכה בשבחים למכביר. זהו מחול על גבורה, על שלום, לשש נשים, "פאלומאס" הוא הסיבה העיקרית לבואי לישראל, מסביר מגואל אלום, "זוהי יצירה אני-טי-מלחמתית, ולכן השבתי שתהאיים לכאן. שש הגשים מנינות על החיים. הן נרעו זרע, והן רוצות להגן עליו". מן ההערות של אלום לרקדנים אתה למד כי: הוא שם את הדגש ב-

תמונה מתוך יצירתה של אינסה אלכסנדרוביץ', "אופקים"

הצעירים (עדיין לא מלאו לו 30 שנה) המבטיחים ביותר בארצות הברית. הוא החל ללמוד אמנות ומחול בשיקגו שם קיבל מילגה מהכוריאוגרף גוויל בלק, והצטרף ללהקה. משנת 61 הוא פועל בגני-יורק. הוא למד בבית ספר רה של מרתה גראהם, השתלם בבאלט קלסי, ובשנת 62 הצטרף ללהקת פול

כוריאוגרף ישראלי דומי רייטר

כוריאוגרף-אורח אלום

ילד הזה כתב, למעשה, על מחזוריות החיים, על לידה, חיים ומוות. כמו כן יש כאן התפתחות מסוימת מאכזבה לתקווה. שוב אכזבה, וסיום מלא תקי-וה". מסביר דומי רייטר. במחול ש-גמשך כ-19 דקות יש תפקידי סולו לגיירה סן, מירי זמיר, מאירה בגאי ורחמים רון. את המוסיקה הלחין אל-פרד ינסון הנורבגי, וכן ג'ון מקייב האנגלי. התפאורת צויקה על ידי יש-ראלי הוישב בלונדון, יעקב בוסידן. באולם החזרות של "בת-אור" עובד עם הלהקה הרקדן והכוריאוגרף ה-אמריקני הצעיר, מגואל אלום. אלום, יליד פורטוריקו הוא אחד הכשרונות

ארפקים, יונים, שלבים

שלוש יצירות חדשות של שלושה כוריאוגרפים בהצגת בכורה בלהקת מחול בת-דור

מאת: ורדה צ'צ'יק

תחת אף היא על יסודות הבאלט ה-קלסי, אבל בסגנון שאינסה קוראת לו "ניאו-קלסי"; מושפע מעט מה-מחול המודרני. ז'אנט אורדמן הוותיק שוב ושוב על משפט מחול אחר, או-תר היא מתבקשת לסיים כשאנו ה-ירכים נוטה שמאלה מהציר המרכזי של הגוף, וידיה וראשה בכיוון מגי-גד. תנועה מאד דרמטית, הלקוחה מאוצר התנועות של הבאלט המודרני. הרעיון המרכזי של "אופקים", מס-בירה אינסה אלכסנדרוביץ', הוא אה-בה. אהבה גדולה. כזו שרוב האנשים מוותרים עליה ומוכנים להתפשר ולח-יות בלעדית. הבחורה שז'אנט רוקדת הולכת בדרך קשה מאד, ובסופו של דבר מוצאת אותה".

שפת המחול היא שפה בני-לאומית, ומשום כך יכולת ז'אנט אורדמן הדרום-אפריק-אית במוצאה, המנהלת האמנו-נית של להקת "בת דור", ואי-נסה אלכסנדרוביץ', הכוריאוגר-רית העולה מרוסיה, ולשוחח ביניהן בעברית בסיסית ולהבין זו את זו. את מה שהן לא מסוגלות לבטא בעברית משלי-מות תנועות הגוף. אינסה אלכ-סנדרוביץ' וז'אנט אורדמן מלט-שות מספר תנועות בסולו של ז'אנט, לאחר חזרה על הכורי-אוגרפיה החדשה של אינסה, "אופקים", על-פי מוסיקה מאת יעקב גלבוץ. הפארטנר של ז'א-נט במחול זה הוא רחמים רון, הזכור לנו מלהקת "בת שבע". אינסה אלכסנדרוביץ' אמונה על המסורת הקלאסית של המחול. היא למדה בבית-הספר של תיאטרון ה-"בולשוי" במוסקבה, ובצוותא עם עוד שתי מורות הקימה את בית-הספר לבאלט קלסי שליד תיאטרון האופרה והבאלט באודיססה. לה עצמה יש תואר של רקדנית וכוריאוגרפית, אותו קיב-לה ממיניסטרויון החינוך והתרבות של אוקראינה. בארץ תחלת לתורת את המכניקה הקלאסית לרקדני "בת-דור" ו"בת-שבע" כחודש וחצי לאחר על-תה ארצה. היצירה, "אופקים" מוש-

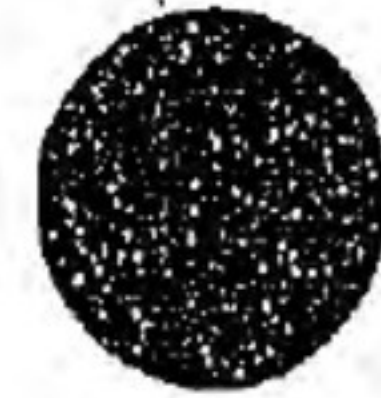
גם למחול שמכין דומי רייטר סופר עם להקת "בת-דור" סיום אופ-טימי המחול נקרא "שלבים", והוא מבוסס על שיר שכתב ילד ישראלי בן 12: "בכתה אמא אומה / מבניה באכזבה / ילדה שנית להודש עולמה / וממנו גם כשלה. / ותלד שוב כי-במעגל מלא רו / עד כי פרי טהור ילדה". דומי רייטר-סופר, ישראלי ה-קישב בלונדון, מוכר לחובבי המחול כמו שהעלה עם להקת בת-דור שתי יצירות המתבוססות על מוטיבים תנ"כיים: "בגיא צלמוות אשירה לך אהובתי", ו"שירת דבורה". גם במחול החדש נקודת המוצא של דומי רייטר היא ספרותית, ואפילו פילוסופית. ה-

רקדני "בת-דור" עובדים יום-יום משעה תשע בבוקר ועד חמש אחר ה-צהריים. יש להם רק כמה ימים עד להרמת המסך הראשונה. ב-6 בספ-רואר הם חייבים להיות מוכנים עם ארבע יצירות חדשות, מהן שלוש בהצגת בכורה עולמית.

מחול

נחמן בן-עמי

רמה

טכנית -

היעדר

רוחניות

תוכנית חדשה בלהקת מחול בת-דור

חדש המחול הווגי עם הנולדת הי צעירה, בלוויית בן-זוגה (רחמים רון) עד שגם היא משלימה את המעגל ונהפכת מנולדת - ליוולדת *

המחול השלישי בערב זה, "אוסקים בכחול וסגול", הוא מהירות של ריי קודים, שלא הצלחתי לגלות את הי חוט המקשר ביניהם, בכוריאוגרפיה של אינסה אלכסנדרוביץ' ובמוסיקה של יעקב גלבע.

תחילה מופיעה כאן ז'אנט אורדמן יחפה (סגנון שכמדומני אינו הולם אותה), בעוד היתר רוקדות סביבה בנעליהן. אחרי כן אנו חוזים בסאי דה-דה גאה, בביצוע ז'אנט אורדמן ורחמים רון, ובסיום - מחול קבוצתי. החידוש שמצאתי במחול זה היה, כי לצד מוסיקה בלתי-מוכנת - הו"גש גם, "דיבור אבסטרקטי": מיל-מול של מלים ללא מובן.

הערב הסתיים ביצירה נוספת של מנואל אלום, עם מוסיקה של יוסף טל ותלבושות של אריק סמית - "חואנה". בלוויית צלילים של כעין רות-סערה אלקטרונית, אנו חוזים ב"חבורת חלכאים, וחלים על הרצפה, כשחואנה (ז'אנט אורדמן) מהלכת זקופה ביניהם. דומה, כי חואנה, ש"כאילו באה מעולם אחר, נקלעת לתוך "אופרת קבצנים" זאת - חבורה של גסי-רוח וגסי-יד, הנטפלים ומסתבכים בקטטות רחוב. בסוף החזיונות וההתנגשויות האלו, מתעוררת כאילו חו-אנה מחלומת. שקט ושלווה שוררים סביב - והיא בודדה.

זה, בעיני הקטע הטוב ביותר של הערב הנה.

ב"פאלומאס" - היונים שהן סמל השלום - רוקדות רק נשים, בלוויית זימום אלקטרוני רב-עוצמה ובלתי-פוסק, שהוא אמנם טורדני, אך עם זאת יש בו גועם מזור. דמויות נשיות ענוגות שרועות ומתנועעות על הרציפה, בתנועות המביעות שאיפה אל הי נעלם - והכוריאוגרף מצליח ליצור מחת עצור. כאשר קמה סוף-סוף הרקדנית הראשונה מן הקרקע, מור"גש פורקו. בהמשך המחול אנו רואים יונים אלו כשהן מוכות-פצועות, נגרות על האדמה, מפרפרות-נופלות. למרבה הצער, סיום המחול אינו כה מרשים כמו התחלתו, והעדר הי הבעה הרוחנית אצל הרקדניות מש"איר הלל ריק בנפש הצופה, למרות הביצוע הטכני המצויין.

המחול השני הוא "מצבים", בכוריי-אוגרפיה של דומי רייטר-סופר, עם מוסיקה מאת אלפרד ינסן וג'ון מק-איב. במחול הזה (בניגוד לקודמו) מוצגים לפנינו שני המינים - בני-גודיהם ובהשתלבותם. הליווי המוסיי קלי הוא בסגנון ג'אז - "צונג", אלק"טרוני, אבסטרקטי ובעובב.

המחול נסב על רעיון "המחזוריות המסתורית של הלידה". את האם היולדת הראשונה מגלמת ביכולת גאה נירה פו - האשה הבורחת-גם-נמ-שכת, מתלבטת בין מוסר ליצר. אחר שהיא יולדת יצור נשיי גאה ותם (בגילום טוב של מרים זמיר), מת-

בתוכנית החדשה של "לה" קת מחול בת-דור" בולטים כמה יסודות חיוביים. ראשית כלי, עליית רמתה הטכנית של הלהקה, המבצעת גם ריקודים מסובכים וקשים ביותר ביכולת ראויה לשבח. כן יש לציין לחיוב את קליטתה והשתלבותה של הרקדנית נירה פו, ואת התבלטותה של הרקדנית מרים זמיר. רכישה חשובה ללהקה היא הרקדן רחמים רון (לשעבר ב"להקת בת-שבע"), אף כי ניכר שהוא עדיין מגשש ומחפש את נתיב השתלבותו במסגרת החדשה.

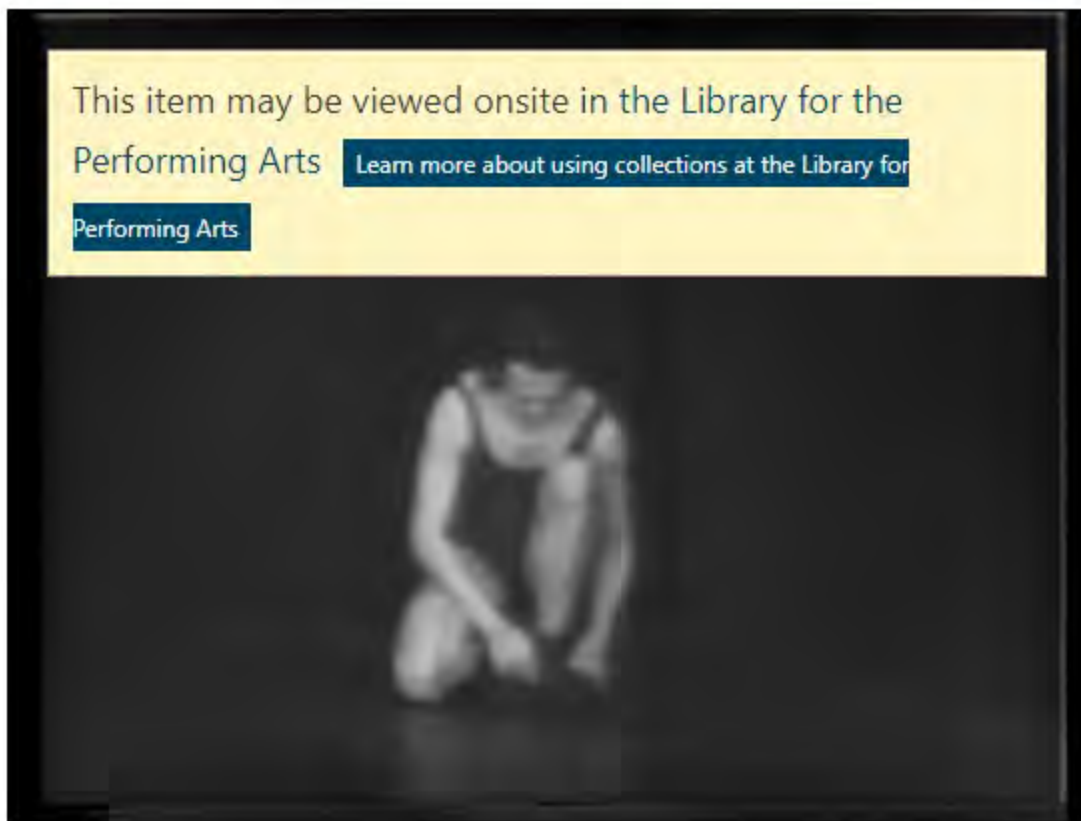
מצד שני, בולט עד מאוד, כי אין ללהקה קו אמנותי מנחה, אין מגמה, אין מטרה. משום כך אפשר להרכיב תוכנית, שחלקיה השונים הם ללא כל יסוד מקשר, ודאי לא טכני, וגם לא רוחני. העדר המטרה הרוחנית או הי רעיונית הופך את רוב המחולות ל"מיבצעים טכניים, בעלי אופי צונג ו"חיצון, שאינם מעוררים ריגוש בלב הצופה, שכר המאמץ והיכולת יוצא בהפסד הריקנות הרוחנית.

תוכנית החדשה של "בת-דור" נפ"תחה בקטע "פאלומאס", בכוריאור גרפיה של האורח מנואל אלום, עם מוסיקה מאת פולין אוליברוס. היה

This item may be viewed onsite in the Library for the
Performing Arts

[Learn more about using collections at the Library for](#)

[Performing Arts](#)

East to Nijinsky [and] Era: excerpt

TYPE OF RESOURCE

moving image

GENRE

Filmed dance

DATE CREATED

1975

DIVISION

Jerome Robbins D...

CHOREOGRAPHER

Alum, Manuel

DANCER

Dalgin, Felice

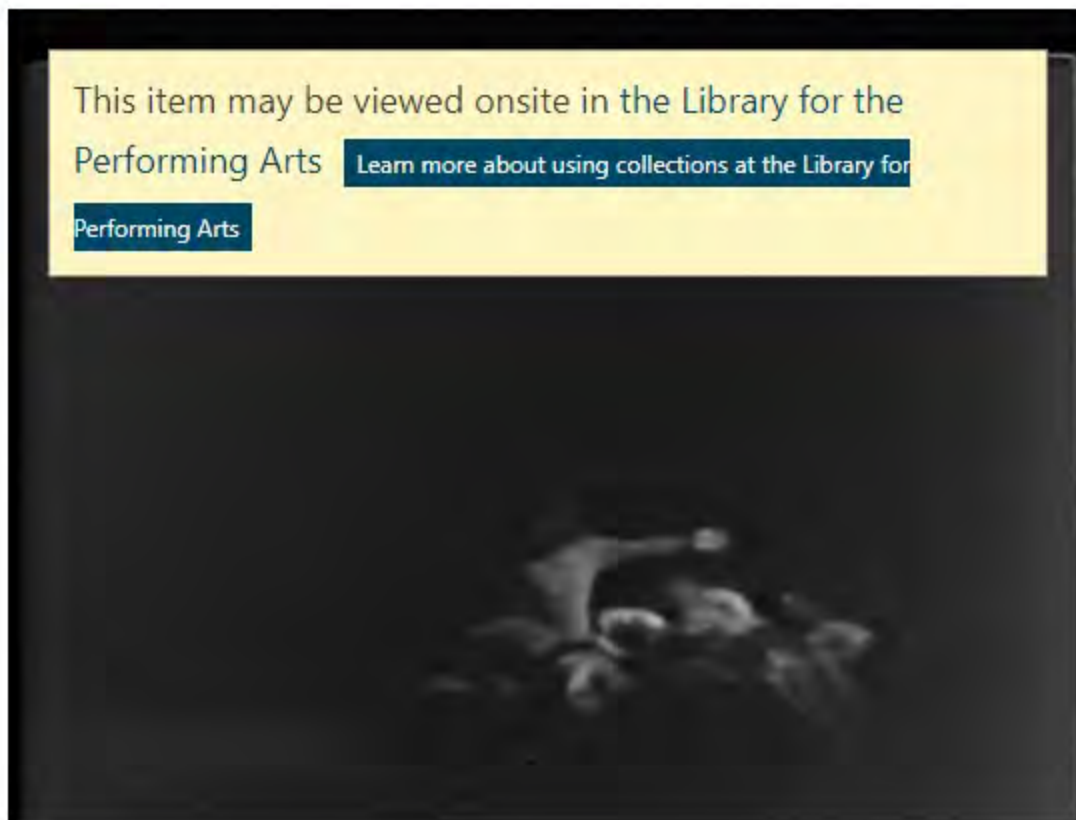
[More Details](#)

[Cite This Item](#)

IMAGE ID

This item may be viewed onsite in the Library for the
Performing Arts [Learn more about using collections at the Library for](#)

[Performing Arts](#)

Era: excerpt [and] East to Nijinsky

TYPE OF RESOURCE	GENRE	DATE CREATED
moving image	Filmed dance	1975
DIVISION	CHOREOGRAPHER	DANCER
Jerome Robbins D...	Alum, Manuel	Buglisi, Jacquelyn

[More Details](#)

[Cite This Item](#)

IMAGE ID

Alum, Manuel (1944-VVVV).

Bailarín, coreógrafo y director artístico puertorriqueño, nacido en Arecibo el 23 de enero de 1944.

Comenzó sus estudios de danza con Neville Black en Chicago y en 1961 se trasladó a Nueva York para ampliar sus estudios de danza moderna con [Martha Graham](#) y de danza clásica con [Mia Slavenska](#) y [Karel Shook](#). En 1962 ingresó en la Paul Sanasardo Dance Company, donde permaneció durante diez años como bailarín, coreógrafo y director artístico asociado. Estrenó los ballets de Sanasardo: *Cut Flowers* (1966), *Excursions* (1966) y *Footnotes* (1970), y realizó las coreografías: *Familiar Trio* (Badinks, 1963), *Wings I Lack* (Colgrass, 1964), *Nightbloom* (Serocki, 1966), *Storm* (Luciuk, 1966), *The Offering* (Penderecki, 1966), *The Cellar* (Killar, 1967), presentada en el Festival dei Due Mondi de Spoleto, *Overleaf* (Messiaen, 1969), *Roly-Poly* (Berio, 1970), *Era* (Penderecki, 1970) y *Terminal* (Killar, 1971), presentada en la Universidad de Washington.

En 1972 creó su propia compañía, la Manuel Alum Dance Company, para la que ha coreografiado: *Sextetrahedron* (Borden, 1972), *Women of Mystic Body*, *Pray for Us* (Verdi, 1972), *Steps-a Construction* (1973), *Deadlines* (Bach, 1973) y *East-to Nijinsky* (Tal, 1973). Ha realizado también trabajos para otros grupos, como: *Palomas* (Olivero, 1968) para la Northern Westchester Dance Company, *Juana* (Tal, 1973) e *Ilanot* (Brahms, 1974) para la Batsheva Dance Company, *Moonscapes* (Borden, 1973) para el Teatro de Harlem, *Escaras* (Szalonek y Krause, 1974) para el Ballet Rambert, y *Yemaya* (Taxin, 1974) para el American Dance Festival en Connecticut.